

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL
DYDDIAD:	23 Mai 2016
PWNC:	GWERTHUSIAD BLYNYDDOL AGGCC O BERFFORMIAD Y GWASANAETHAU CYMDEITHASOL YN 2014/15 – Adroddiad Gwaith
AELOD(AU) PORTFFOLIO:	Y CYNGHORYDD ALED MORRIS JONES
SWYDDOG ARWEINIOL:	CAROLINE TURNER, PRIF WEITHREDWR CYNORTHWYOL A'R CYFARWYDDWR STATUDOL AR GYFER GWASANAETHAU CYMDEITHASOL
AWDURON YR ADRODDIAD:	Anwen Huws – Pennaeth Gwasanaethau Plant Alwyn Rhys Jones – Pennaeth Gwasanaethau Oedolion 01248 751811/01248 752707
Ffôn:	AnwenMHughes@ynysmon.gov.uk
E-bost:	AlwynJones3@ynysmon.gov.uk

1 Rhagarweiniad

1.1 Cyflwynwyd Gwerthusiad Perfformiad Blynyddol AGGCC am y flwyddyn 2014/15 a'r llythyr cysylltiedig i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol ar 1 Rhagfyr. Roedd yr adroddiad yn amlinellu gwerthusiad y rheoleiddiwr o berfformiad Cyngor Sir Ynys Môn wrth gyflawni ei swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yn 2014/15, gan gynnwys meysydd lle gwnaed cynnydd allweddol a meysydd i'w gwella.

1.2 Penderfynodd y Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol

- dderbyn yr adroddiad gan AGGCC a'r llythyr cysylltiedig
- nodi'r wybodaeth a gyflwynwyd gan AGGCC: a
- cyflwyno adborth ar y cynnydd a wneir ar y materion blaenoriaeth a nodwyd gan AGGCC i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn chwarterol.

2. Gwasanaethau Plant

2.1 Rhagarweiniad

Roedd yr Adroddiad Gwerthuso Perfformiad gan y Rheoleiddwyr ar gyfer 2014/15 yn cydnabod y gwelliannau o fewn y Gwasanaeth Plant ond yn nodi'r angen i'r Awdurdod Lleol wella yn y meysydd canlynol:-

- Ansawdd y broses o wneud penderfyniadau ac atebolrwydd
- Datblygu'r gweithlu
- Datblygu gwefan a'r defnydd o wybodaeth, cyngor a chymorth yn unol â'r Ddeddf
- Capasiti a chyflenwad yn y maes comisiynu
- Darparu ystod o leoliadau ar gyfer plant sy'n derbyn gofal

2.2 Y Cyd-destun

Mae gwaith maes statudol yn y Gwasanaeth Plant yn faes risg cynhenid sy'n cynnwys gwaith achos cymhleth. Mae hwn yn gyfnod o newid sylweddol i'r Gwasanaethau Plant gyda dyfodiad y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant. Ar yr un pryd, rydym yn wynebu heriau sylweddol i'r model traddodiadol o wasanaeth oherwydd:

- Llymder ariannol
- Cynnydd yn y galw a'r disgwyliadau
- Capasiti ac effeithiolrwydd
- Cymhlethdod y llwybrau sydd ar gael i deuluoedd sy'n chwilio am help

Mae hyn yn rhoi pwysau ar adnoddau ariannol ac ymarferwyr; ac yn effeithio ar allu'r Gwasanaeth Plant i gwrdd â'r gofynion a'r disgwyliadau a osodir arno. Ceir tystiolaeth o hyn ym mherfformiad y gwasanaeth yn erbyn ei dargedau ar gyfer 2015/16. Mae'r Pennaeth Gwasanaeth wedi adrodd i'r Uwch Dîm Arweinydiaeth nad yw sgiliau, gwybodaeth a phrofiad y gweithlu a'r rheolwyr wedi aeddfedu'n llawn hyd yma.

2.3 Tîm Cefnogi Annibynnol

Bydd yr Aelodau'n ymwybodol bod Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol ar y pryd wedi sefydlu "Tîm Cymorth Annibynnol i'r Gwasanaethau Cymdeithasol" yn 2011 i gefnogi gwaith i wella perfformiad y Gwasanaethau Cymdeithasol ar gyfer plant a theuluoedd. Gofynnodd Pennaeth y Gwasanaethau Plant i'r Tîm ailymweld â'r gwasanaeth gyda'r nod o gynorthwyo'r Uwch Dîm Rheoli i sicrhau'r gwelliannau angenrheidiol yn ansawdd yr ymarfer ac i sicrhau bod y gwelliannau hynny'n cael eu hymgorffori'n gadarn mewn diwylliant perfformiad cryf.

2.4 Cynllun Gwella Gwasanaeth

Rydym yn awr yn wynebu nifer o heriau, gyda rhai ohonynt yn ymwneud â gwelliannau hanfodol sy'n mynd i'r afael â rhai o'r materion sylfaenol sy'n gysylltiedig â thrawsnewid yn gyfan gwbl sut mae'r Gwasanaethau Plant yn cael eu darparu yn Ynys Môn. Rydym wedi cymryd camau i sicrhau ein bod yn deall y sylfeini yr ydym yn adeiladu'r newid hwnnw arnynt ac mae ein dull o weithredu yn cydbwysu newid gyda chyflymder priodol. Mae'r Cynllun Gwella Gwasanaeth yn canolbwyntio'n ddwys yn y lle cyntaf ar gryfhau'r sylfeini a gwneud y gwelliannau allweddol gan sicrhau, ar yr un pryd, bod y newidiadau hynny'n gyson â'n hawydd i newid y model gwaith cymdeithasol ym Môn.

Cafodd y cynnydd yng nghostau lleoli plant sy'n derbyn gofal ei ariannu yn 2015/16 – £476k: ynghyd â buddsoddiad ychwanegol o £500k yn 2016/17 i gefnogi gweithrediad y Cynllun Gwella Gwasanaeth.

Mae Panel Aelodau wedi'i sefydlu i oruchwylio a helpu i sicrhau cynnydd a chyflawniad yr amcanion gwella.

2.5 Mae'r adroddiad hwn yn amlinellu'r cynnydd a wnaed yn erbyn y meysydd i'w gwella.

2.5.1 **Gweithlu** – *Sicrhau gweithlu digonol a sefydlog, sy'n cael ei oruchwylio, ei reoli a'i gefnogi i gyflawni'r gwaith yn effeithiol.*

Mae'r Awdurdod Lleol wedi cytuno i gynyddu'r capasiti gwaith cymdeithasol o fewn y gwasanaeth gweithredol trwy sefydlu 3 swydd newydd, a hynny er mwyn ymateb i'r galw cynyddol ac i sicrhau bod beichiau gwaith unigol yn cael eu rheoli, gan olygu bod gweithwyr yn gallu treulio mwy o amser o ansawdd gyda theuluoedd sy'n gweithio i wneud newidiadau fel bod y teulu yn lle diogel ar gyfer eu plant.

Y sefyllfa ddelfrydol fyddai gallu recriwtio staff cymwys a phrofiadol. Yn y tymor byr roedd angen penodi staff asiantaeth, tra bod penodiadau parhaol yn cael eu gwneud, ac i sicrhau cymysgedd o sgiliau yn ein timau sy'n cyfuno profiad ymarferol gyda brwdfrydedd a chreadigrwydd gweithwyr cymdeithasol sydd newydd gymhwyso. Yn ystod y 12 mis nesaf byddwn yn penodi i'r swyddi newydd a gostwng nifer y gweithwyr Asiantaeth wrth i ni sefydlogi a datblygu'r gweithlu.

Ar yr un pryd â'r cynnydd yn y gweithlu rydym yn gweithio ar Strategaeth Gweithlu. Mae hyn yn golygu bod angen sicrhau bod gan staff gyfleoedd i ddilyn gweithgareddau datblygu proffesiynol er mwyn datblygu eu gwybodaeth a'u sgiliau. Canolbwyntiwyd yn bennaf ar baratoi ymarferwyr ar gyfer cyflwyno Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014: datblygu eu sgiliau a'u hyder o fewn yr Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus a Chynnal Asesiadau o fewn cyd-destun Cyn-geni (gwell defnydd o offer rheoli risg a rheolaeth).

2.5.2 Ansawdd ac Atebolrwydd

Mae gan y gwasanaeth Fframwaith Sicrhau Ansawdd sy'n darparu gweithdrefn sy'n sicrhau ymarfer da a phenderfyniadau diogel ar lefel weithredol. Mae gan bob rheolwr rôl allweddol wrth gyflawni hyn, ac mae Rheolwyr Gwasanaeth yn benodol yn gyfrifol fel uwch reolwyr am "reoli ansawdd". Mae'r Uned Ddiogelu yn gyfrifol am elfen allweddol o'r gwaith o sicrhau bod penderfyniadau diogel yn cael eu gwneud ar lefel weithredol. Mae'r Awdurdod Lleol wedi cytuno i gynyddu'r capasiti ar gyfer Cadeirio Cynadleddau Achos ac Adolygiadau Statudol oherwydd y cynnydd sylweddol yn nifer y plant sy'n derbyn gofal a nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant. Bydd hyn yn sicrhau capasiti i sicrhau bod cynlluniau cadarn ar waith ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.

Adolygydd rôl y Gweithiwr Cymdeithasol Ymgynghorol ar gyfer Sefydlogrwydd i gynnwys Sicrhau Ansawdd ac archwilio cynllunio gofal ar gyfer plant sy'n derbyn gofal

I baratoi ar gyfer y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant rydym wedi adolygu'r Gweithdrefnau Gwasanaeth a bydd y rhain yn cael eu lansio ym mis Mai 2016: maent yn cynnwys gofynion clir o ran ymarfer. Bydd staff yn cael eu cefnogi i weithredu'r rhain ac maent hefyd wedi mynychu cyrsiau hyfforddiant craidd ar y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant. Bydd hyn yn sicrhau bod yr ymarferwyr yn deall yr hyn a ddisgwyllir ganddynt, a'r safonau ymarfer y bydd raid iddynt eu cyrraedd.

2.5.3 Gwella ymarfer a'r broses gwneud penderfyniadau o fewn yr Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus

Mae cyflwyno'r weithdrefn Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus wedi golygu bod pwysau sylweddol ar weithwyr yn sgil cynnydd yn nifer y ceisiadau. Mae'r Awdurdod Lleol wedi buddsoddi mewn hyfforddiant / ymarferwyr mentora i ddatblygu gweithwyr sy'n arbenigo mewn delio gydag achosion yn llys. Cyflwynwyd prosesau i sicrhau cydymffurfiaeth gydag amserlenni'r weithdrefn Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus drwy reoli achosion yn effeithiol a diwygiwyd nifer o weithdrefnau.

Yn 2016/17 bydd yr Awdurdod Lleol yn penodi Prif Ymarferydd ar gyfer Achosion Llys. Prif ddiben y swydd hon yw tracio achosion o fewn yr Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus a gweithio gydag ymarferwyr i sicrhau bod y gwaith yn cael ei gwblhau ar amser ac i safon. Bydd yn darparu rhaglen datblygu sgiliau a fydd wedi'i theilwra i ymarferwyr unigol ac i grwpiau o ymarferwyr: bydd yn darparu adroddiadau rheolaidd ar berfformiad ac ansawdd i Dîm Rheoli'r Gwasanaeth a bydd hefyd yn gyfrifol am sicrhau cysylltiadau priodol gyda'r llysoedd, CAFCASS a'r Gwasanaeth Cyfreithiol.

2.5.4 Ystod o leoliadau ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.

Mae'r Strategaeth Recriwtio a Chadw Gofalwyr Maeth wedi bod o fudd a gellir dangos ein bod wedi medru osgoi costau. Fodd bynnag, yng nghyd-destun cynnydd yn niferoedd y plant sy'n derbyn gofal a mwy o angen i asesu gofalwyr carennydd, mae'r gwasanaeth yn bwriadu penodi Gweithiwr Cymdeithasol ychwanegol er mwyn cynyddu'r

targed ar gyfer nifer y gofawyr maeth newydd a recriwtir mewn blwyddyn ac i hyfforddi, paratoi ac asesu achosion yn gyflymach.

Bydd yr Awdurdod Lleol, yn unol â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant, yn darparu gwasanaeth newydd o'r enw "Pan wyf yn barod" o fis Ebrill 2016 ymlaen sy'n rhoi cyfle i adawyr gofal aros yn eu lleoliad maeth ar ôl iddynt gyrraedd 18 oed. Amcangyfrifir y bydd costau ychwanegol o hyd at £133k dros y tair blynedd nesaf – costau y mae'r Awdurdod Lleol wedi eu hariannu.

2.5.5 Defnyddio gwefan a datblygu gwasanaeth gwybodaeth, cyngor a chymorth yn unol â'r Ddeddf

Mae'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth wedi cymeradwyo'r Gwerthusiad Opsiynau ar gyfer sefydlu "Hyb Un Pwynt Mynediad" a fydd yn darparu gwybodaeth, cyngor a chymorth i Blant a'u teuluoedd ar Ynys Môn. Drwy gyfuno adnoddau a chael y gwasanaeth drws ffrynt yn iawn byddwn yn gallu gwella'r profiad i ddinasyddion sy'n dymuno darganfod mwy am faterion gofal a chymorth. Cyflwynir adroddiad i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mai 2016 i gymeradwyo'r cynnig a'r cynllun gweithredu.

2.5.6 Capasiti comisiynu

Mae'r Awdurdod Lleol wedi penodi i nifer o swyddi allweddol sydd wedi cynyddu'r adnoddau yn y maes cynllunio strategol a chomisiynu hwn – Rheolwr Trawsnewid, Swyddog Monitro Contractau a Swyddog Effaith ar Ofal Cymdeithasol

3. Blaenoriaethau 2016/17

3.1 Rheidrydd Strategol 1: Adfer ac yna symud ymlaen a gwella Gwasanaethau Gwaith Maes

3.1.1 Gweithlu hyderus a galluog gyda digon o gapasiti i ddarparu gwasanaeth cyson ac effeithiol a chreu Strategaeth Datblygu Gweithlu sy'n cwrdd ag anghenion y gwasanaeth o ran darparu gwasanaethau, safonau proffesiynol ac arweinyddiaeth.

3.1.3 Asesiadau, ymyraethau a phenderfyniadau amserol ac o ansawdd i amddiffyn, cefnogi a rheoli'r risgiau i blant. Bydd hyn yn cynnwys ymgorffori'r defnydd o Fframwaith Risg Gwynedd / Bruce Thornton ar draws y Gwasanaethau Plant, er mwyn creu cyd-ddealltwriaeth ymhlith gweithwyr proffesiynol o'r hyn sy'n peri risg o niwed sylweddol i blant a phobl ifanc a dealltwriaeth hefyd ynghylch o dan ba amgylchiadau y byddai angen ymyrraeth gan weithiwr cymdeithasol neu gynllun amddiffyn plentyn. Bydd penodi Ymarferydd Arweiniol ar gyfer Rheoli Achosion Llys yn gyrru'r gwaith o wella arferion a gwneud penderfyniadau o fewn y weithdrefn Amlinelliad Cyfraith Gyhoeddus a chynllunio gofal ar gyfer plant.

3.1.4 Swyddogaeth sicrhau ansawdd sy'n helpu'r Cyngor i reoli'n effeithiol ei gyfrifoldebau tuag at blant. Mae gan y gwasanaeth Fframwaith Sicrhau Ansawdd cynhwysfawr a rhoddwyd tasg i'r Uned Ddiogelu a Sicrhau Ansawdd ddatblygu ei gallu i

goladu a dadansoddi gwybodaeth a geir o wahanol elfennau'r fframwaith er mwyn siapio gwelliannau yn y gwasanaeth fel system gyfan .

3.2 Rheidrwydd Strategol 2: Ailosod y Weledigaeth – Trawsffurfio a Newid

Ochr yn ochr â datblygu sgiliau a gwybodaeth ein gweithlu, mae angen i ni newid ein harferion a'n hathroniaeth i gyflawni dull o weithredu sy'n canolbwyntio ar ddatrysiadau, gan leihau'r angen i'r gwasanaeth ddechrau ymwneud â theuluoedd, gan weithio gyda theuluoedd mewn ffordd agored a gonest a chanolbwyntio ar y newidiadau sydd eu hangen a rhoi'r cyfle gorau i deuluoedd aros gyda'i gilydd tra'n cadw plant yn ddiogel. Mae angen i ni newid y ffordd rydym yn gweithio gyda phlant, pobl ifanc a'u teuluoedd. Mae hyn yn fwy nag ymateb i Ddeddf newydd. Wrth wraidd hyn oll mae bwriad i gyflwyno dull sy'n canolbwyntio llawer mwy ar gefnogi'r dasg Gwaith Cymdeithasol a chyflwyno gwasanaeth gwell i'r plant a'u teuluoedd. Y meysydd ffocws yw:-

- Gweithwyr cymdeithasol sy'n gweithio'n rhagweithiol gyda theuluoedd i reoli risg – treulio llawer mwy o amser yn gweithio ochr yn ochr â theuluoedd a'u helpu i newid fel bod y teulu yn lle diogel ar gyfer eu plant.
- Ar gyfer teuluoedd lle nad yw hyn yn bosib, cymerir camau amserol i symud y plant oddi wrth eu teuluoedd trwy brosesau llys a darganfod lleoliad parhaol iddynt gyda theulu arall addas.
- Gwella gwasanaethau cymorth i deuluoedd [ymarferol a therapiwtig] gan greu cylch rhinweddol o wasanaethau gwell i blant a theuluoedd. Yn benodol, caiff buddsoddiad ei dargedu tuag at ddarparu cefnogaeth ddwys a chyflym pan fo teuluoedd yn chwalu, gyda'r nod o gadw'r teulu gyda'i gilydd. Bydd angen Achos Busnes Manwl er mwyn sicrhau y bydd hyn yn arwain at arbedion yn ogystal ag osgoi costau
- Ailstrwythuro ac ailgynllunio systemau fel eu bod yn berthnasol, yn ddeallus, yn hyblyg ac yn ddefnyddiol i ymarferwyr.

4 Gwasanaethau Oedolion

4.1 Rhagarweiniad

Mae'r Adroddiad Gwerthuso Perfformiad gan y Rheoleiddwyr ar gyfer 2014/15 yn cydnabod y datblygiadau cadarnhaol o fewn y Gwasanaeth Oedolion, gan dynnu sylw penodol at y meysydd canlynol: -

- Ymgysylltu â chymunedau
- Trawsnewid gwasanaethau
- Nifer y gofalwyr a gefnogir

Mae'r adroddiad hefyd yn tynnu sylw at yr angen i'r Awdurdod Lleol wella yn y meysydd canlynol: -

- Gwerthuso effaith moderneiddio gwasanaeth
- Moderneiddio gwasanaethau i bobl ag anableddau dysgu
- Comisiynu a monitro gwasanaethau
- Cydweithio a chyfuno cyllidebau yn y maes Iechyd Meddwl

4.2 Cyd-destun

Darperir Gwasanaethau i Oedolion yng nghyd-destun nifer o faterion allweddol. Mae'r rhain yn cynnwys:-

- llun demograffig yn dangos pwysau o ran nifer yr unigolion a all fod angen gwasanaethau a chefnogaeth yn y dyfodol
- gweithwyr cymdeithasol sy'n cefnogi llwyth gwaith mawr sy'n newid yn gyflym
- cymorth a ddarperir yn aml mewn partneriaeth neu ar y cyd â phartneriaid iechyd

Er mwyn cefnogi model cynaliadwy ar gyfer y dyfodol, mae angen newid diwylliannol sylweddol yn unol â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant lle rydym yn canolbwyntio'n fwy cynhenid ar gryfderau unigolion a'u cymunedau, a chanlyniadau i unigolion yn hytrach na rhagnodi gofal.

4.3 Gwerthuso effaith moderneiddio gwasanaeth

Yn unol â'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant mae'n rhaid i'r adran wneud nifer o newidiadau yn ein Dangosyddion Perfformiad Allweddol yn 2016/17. Bydd y rhain yn cynnwys coladu gwybodaeth sy'n canolbwyntio ar y canlyniadau i unigolion wedi iddynt gysylltu â ni, boed hynny yng nghyd-destun rhoi cyngor neu ddarparu gwasanaeth.

Mae'r newid hwn mewn ffocws yn rhoi cyfle i'r adran werthuso effaith modelau newydd a myfyrio ar lwyddiant a gwersi i'w dysgu. I gefnogi'r nod hwn mae'r adran yn gweithio'n agos gyda Linc Cymunedol Môn, yr elfen trydydd sector a chymunedol yn y Trefniadau Un Pwynt Mynediad sydd wedi'i leoli yn Medrwn Môn (y Cyngor Gwirfoddol Sirol lleol).

Mae Linc Cymunedol Môn yn darparu gwybodaeth a chyngor ar yr hyn sydd ar gael yn lleol o ran gwasanaethau, cefnogaeth, grwpiau a gweithgareddau sy'n hybu iechyd a lles oedolion. Byddant hefyd yn ffonio'r person a gefnogwyd 6 wythnos ar ôl y cyswllt cychwynnol i weld a ydynt wedi cysylltu â'r sefydliadau / grwpiau a awgrymwyd ac i weld a ydynt angen cymorth pellach. Mae Medrwn Môn yn cysylltu gyda'r rheini y maent wedi eu cefnogi i gael eu sylwadau ynghylch y profiad ac i gadarnhau a ydynt yn derbyn y gefnogaeth y maent ei hangen.

4.4 Moderneiddio gwasanaethau i bobl ag anableddau dysgu

Mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud mewn nifer o feysydd gwasanaeth ar gyfer pobl ag anableddau dysgu.

4.4.1 **Gwasanaethau Dydd**

Cynhaliwyd adolygiad o wasanaethau dydd a gomisiynir yn allanol gyda darparwyr lleol. Mae argymhellion yr adolygiad yn cael eu gweithredu ar hyn o bryd. Maent yn cynnwys:

- sefydlu model cadarn, blaengar lle mae darparwyr yn dechrau symud eu diwylliant tuag at 'symud ymlaen', sicrhau canlyniadau ail-alluogi a chanolbwyntio ar ddatblygu sgiliau gweithredol; ac
- ymgynghori'n benodol â defnyddwyr gwasanaeth a rhieni / gofalwyr i sicrhau cydweithrediad a chyd-gynhyrchu lle bynnag y bo modd;

Mae'r adran yn bwriadu gweithredu'r newidiadau yn ystod y flwyddyn nesaf.

Mae'r Gwasanaethau Dydd Mewnol hefyd yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd a disgwylir yr argymhellion gyda hyn. Bydd yr adran yn ystyried yr argymhellion yn ofalus gyda golwg ar eu rhoi ar waith yn ystod 2016/17

4.4.2 **Byw â Chefnogaeth**

Dechreuwyd rhaglen i allanoli'r ddarpariaeth fewnol. Rydym yn parhau i ymgysylltu ac ymgynghori â defnyddwyr gwasanaeth, eu teuluoedd a staff. Mae'r ymateb wedi bod yn gadarnhaol a disgwylir y cynhelir ymarfer tendro yn ystod misoedd olaf 2016.

Yn yr un modd, bydd yr holl wasanaethau a gomisiynir yn allanol yn cael eu hailgomisiynu yn 2016/17.

4.4.3 **Taliadau Uniongyrchol**

Mae'r adran wedi bod yn rhan o'r trafodaethau rhanbarthol mewn perthynas â dyfodol taliadau uniongyrchol. Rydym yn awr yn paratoi cais am arian mewnol i arbed arian trwy ehangu ein gwasanaeth mewnol. Bydd yr ehangu hwn yn ymateb i safbwyntiau a fynegwyd gan ein defnyddwyr gwasanaeth fel rhan o'n rhaglen ymgysylltu ac ymgynghori parhaus.

4.4.4 **Modelau Darparu Amgen**

Mae'r adran yn parhau i ystyried opsiynau ar gyfer Modelau Darparu Amgen. Yn y lle cyntaf, mae'n ystyried y posibilrwydd o ddatblygu Canolfan Byron fel Cwmni Masnach Awdurdod Lleol neu Fenter Gymdeithasol. Rydym wrthi'n gweithio gyda chydweithwyr corfforaethol i archwilio'r achos busnes ar gyfer menter o'r fath.

4.4.5 **Gerddi Haulfre**

Gwnaed gwaith moderneiddio a gwella sylweddol ar Erddi Haulfre. Mae newidiadau mewn timau staff a buddsoddiad yn yr adnodd wedi arwain at welliannau mawr yn y gwasanaeth a gynigir drwy'r Gerddi. Mae'r gwasanaeth bellach yn cynnig cyfleoedd gwaith drwy gydol y

flwyddyn, gan ganolbwyntio ar werthu planhigion a llysiau ac ati yn ystod misoedd y gwanwyn a'r haf a gwaith cynnal a chynhyrchion tymhorol dros y gaeaf.

Mae hyn yn welliant sylweddol ac yn glod i'r staff yn y gwasanaeth.

4.5 Comisiynu a Monitro Gwasanaethau

Gweithredwyd rhaglen o fonitro darparwyr gofal preswyl a gofal cartref yn 2015/16. Mae'r holl ddarparwyr wedi eu monitro a rhoddwyd adborth iddynt. Os oes meysydd sy'n peri pryder neu sydd angen eu datblygu cynigiwyd cymorth ac arweiniad i gefnogi'r gwelliannau hyn. Bydd darparwyr yn cael eu monitro eto yn 2016/17 ac adolygir y meysydd sy'n achosi pryder a chedwir llygad ar gynnydd.

Mae'r capasiti monitro contractau wedi cael ei gynyddu i wneud mwy o waith monitro gwasanaethau yn 2016/17 gan ganolbwyntio ar raglen fwy cynhwysfawr i roi sylw i'r holl wasanaethau a gomisiynir.

5.0 Crynodeb – Gwasanaethau Oedolion

Mae'r Gwasanaethau Oedolion yn cydnabod y bydd y newidiadau sy'n cael eu gweithredu ar hyn o bryd o ganlyniad i'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant yn cael effaith sylweddol, dros gyfnod o amser, ar y ffordd yr ydym yn gweithio gyda chymunedau ac unigolion.

Fel y nodwyd yn yr adroddiad hwn rydym yn gwerthfawrogi'r adborth a gafwyd gan ein rheoleiddiwr yn ystod y cyfnod hwn, ac rydym yn cymryd camau cadarnhaol i ymdrin â meysydd a amlygwyd ganddynt yn awr ac i'r dyfodol.

Argymhelliad:

A1 Bod yr aelodau yn nodi yr adroddiad a'r cynnydd a wnaed

Awduro: **Anwen Huws**
Alwyn Rhys Jones
Teitl y Swydd: **Pennaeth Gwasanaethau Plant / Pennaeth Gwasanaethau**
Oedolion
Dyddiad:

ATODIAD 1-
